

An aerial photograph of a large estate, likely Kongeåen, featuring a prominent building with a red roof and a river flowing through the property. The scene is framed within a circular vignette against a blue background.

Godsarkiver

Slægtsforskning
Kongeåen marts
2020

Disposition 1

- Indledning - en verden i og uden for verden, noget om hvad det vil sige at være fæstebonde?
- Hvordan finder du "din" fæstebonde, 1. del?
- Hvordan finder du din fæstebonde, 2. del?
- Hvordan finder du "din" fæstebonde, 3. del?
- I gang med at arbejde med din fæstebonde du skal opbygge dit "GODS-SKELET"

Disposition 2

- Jordebøger
- Fæsteprotokoller
- I forbindelse med overtagelsen
- Godsarkivet i øvrigt
- Godsarkivet på nettet
- Centraladministrationen

Indledning

En verden i og
uden for verden

Herfra min verden går

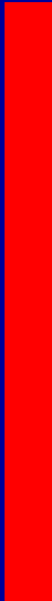
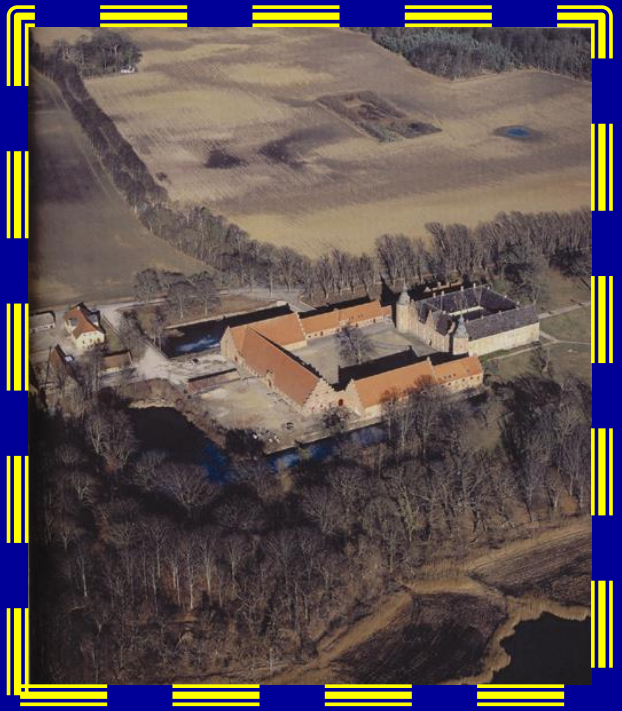
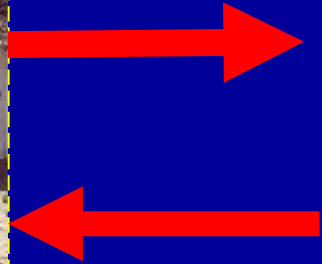
Her har jeg hjemme

Men der er forskel på bønder

Selvejere og fæstere

Fæste - hvad vil det sige?

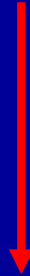

overdrager

Fæstebønder

har indgået et fæsteforhold og står derigennem i et særligt forhold til det gods, hvor de er fæstebønder

(den der EJER jorden, hvor fæstebonden bor)

Det er

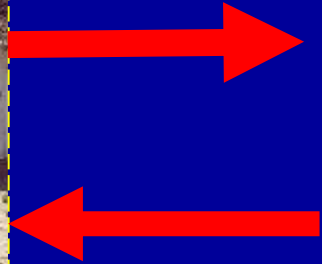
brugsretten

der bliver overdraget til fæsteren

Til gengæld modtager godsejeren

fæsteafgifter

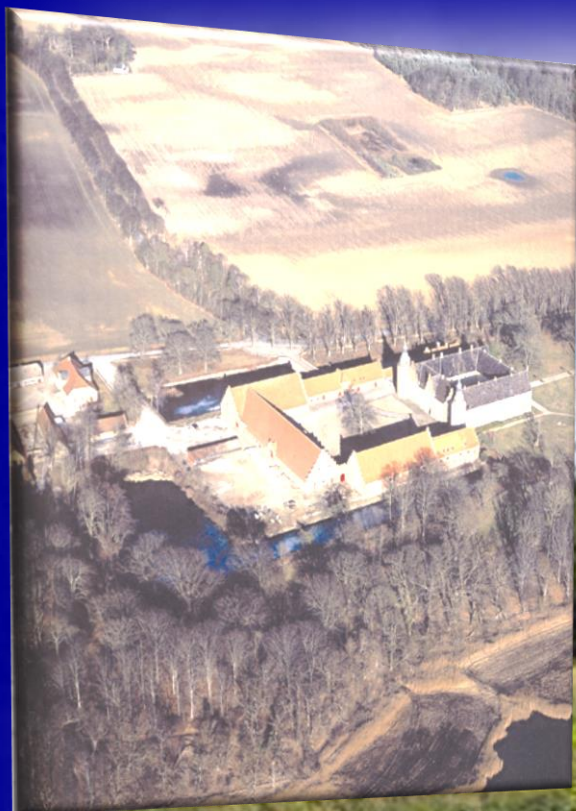
i form af landgilde og hoveri

MEN...

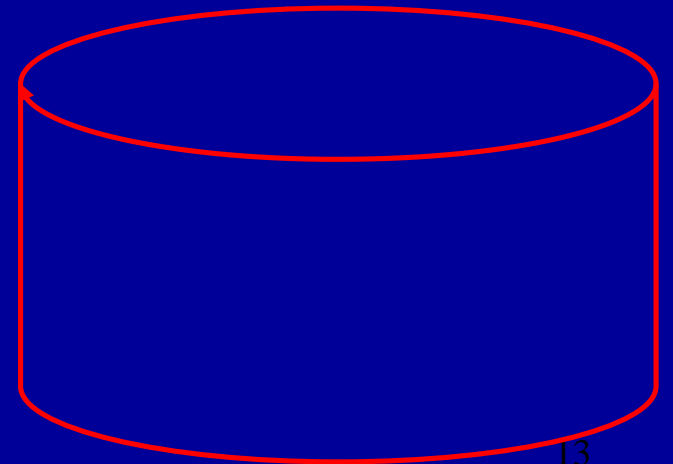
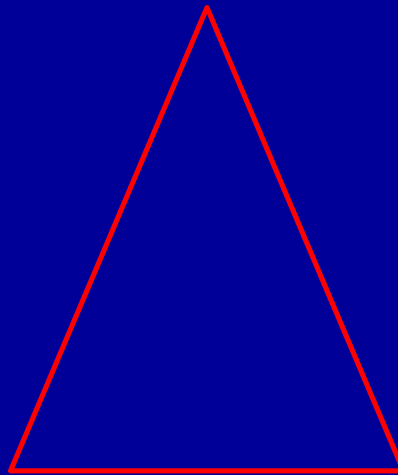
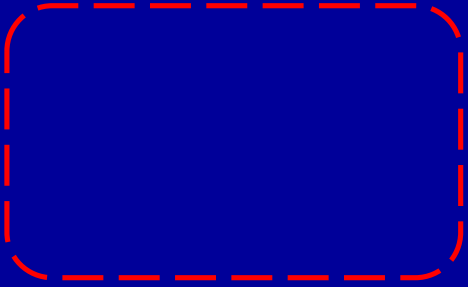

Godset og det offentlige

Så altså
3
størrelser

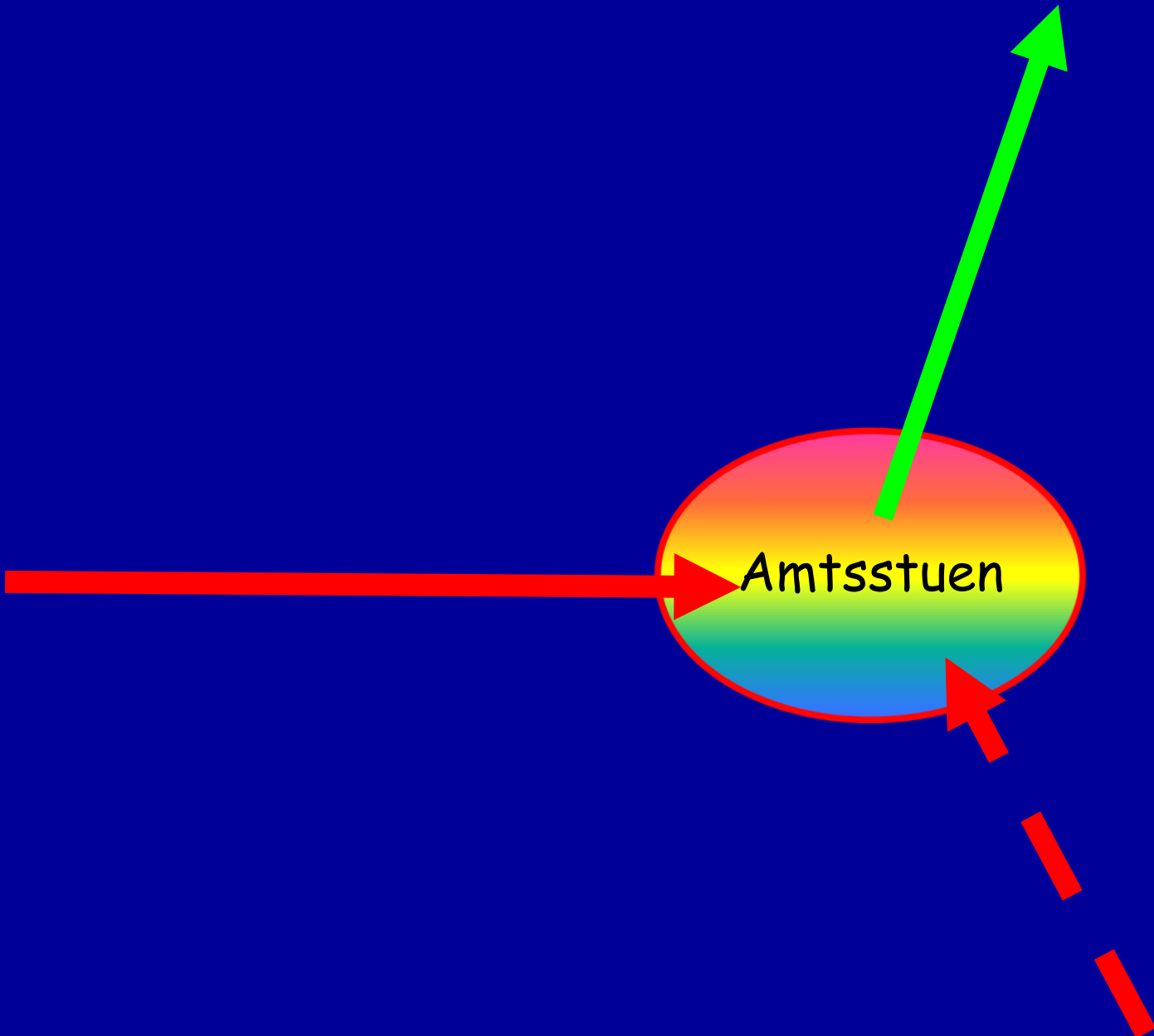

Eksempler

Fæstebonden
skal betale
skat

Fæste-gaardmand
 Ole Sørensens
 skatteafskrivningsbog
 1822-1823 fra
 Gjorslev gods

Så man skulle jo tro

Gaardmand. N° 1 Ole Sørensen jætt. 8te 6te 2de 3de 4^{de}

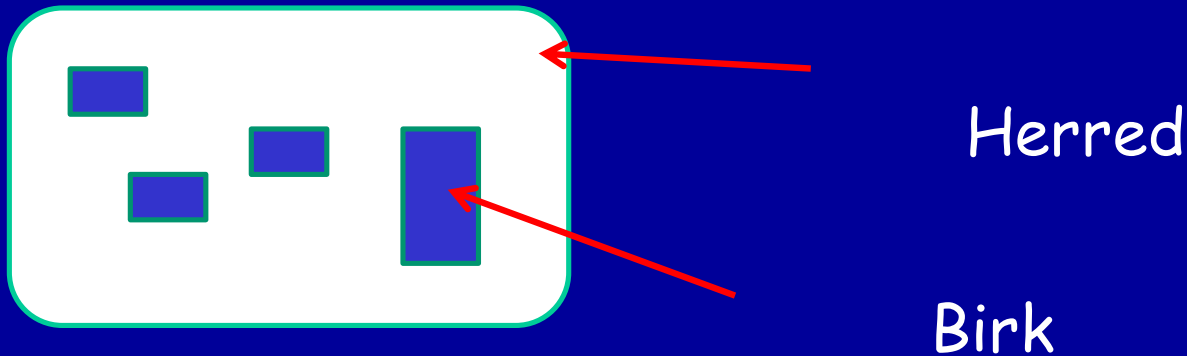
<i>Post</i>	<i>Antal</i>	<i>Pris</i>	<i>Sum</i>	<i>Andet</i>
<i>1 Landskat</i>				
<i>Fæste Gælds</i>		29.3.5		
<i>April sats</i>		11.5.22	44.2.14	
<i>Juli sats</i>		11.5.7		
<i>Oktober sats</i>				
<i>2 Commune Afgift</i>				
<i>Fæste Gælds</i>		1.5.2		
<i>April sats</i>		5.1.1		
<i>Juli sats</i>		1.1.1		
<i>Oktober sats</i>		1.1.1		
<i>Sum</i>			227.4.14	
<i>Landskat</i>				
<i>Byantalsfundet</i>	5.14	1	5.14	
<i>Røj og Opløst</i>	2.14	1	2.14	
<i>Andet</i>				
<i>Oktober Gælds</i>		24.3.30	4	
<i>Byantalsfundet</i>	5.14	2	10.28	
<i>Røj og Opløst</i>	13	1	13	
<i>Andet</i>	1	1	1	
<i>Jætteløst</i>	4	5	20	
<i>Sum</i>			24.5.4	
<i>Pris 5te 24</i>				
<i>Pris 8te 24</i>				

*Gætjætteløst eller Sønens
 nævner af 15 April 1818
 i Tønder og her Landskat
 og de to samværende Gætjætteløst
 nævner nævner eller
 Søn af 19te Juli 1822
 Søn*

Birkeret

Et privat birk var et retsområde, hvor en storgodsejer havde "Birkeret" over sine fæstebønder

Lensherre

Særlige privilegier/amtmandsbeføjelser

No. 34.

Atten Rigsdaler 54 Skilling.

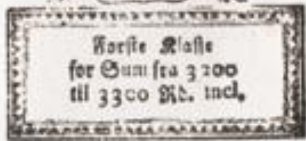
177c

Skiftebrev.

efter

Gaardmand Rasmus Hansen
i Bjelkerup: -

Maurice

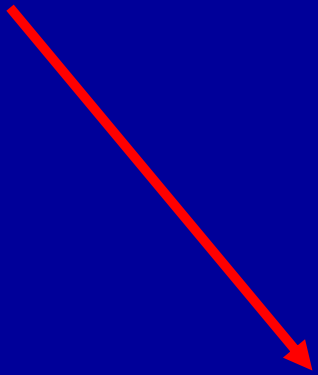
1810.

Accepto Anno 1810 die 5te Julii i Landsretten
i København for sig selv og sine medkøbere
Gjort Lorenz og hans hustru Johanna
adels Hørbøium og Justitsrådets Sec-
retarius Lic. Gortzlow etc. sammen
Magnus som Skiftesformalium og
Gaardens N° 1, i Bjelkerup som a-
lvordag, kongisærings og Windingers
Tombstening og den ejede Gaard
Rasmus Hansen Lic. og hølger

1810: Rasmus
Hansen
Gårdmand i
Bjælkerup er
død

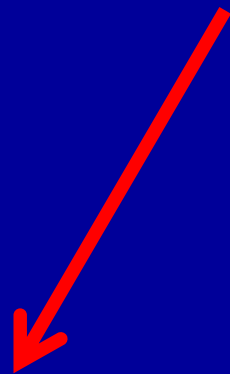

Skifte

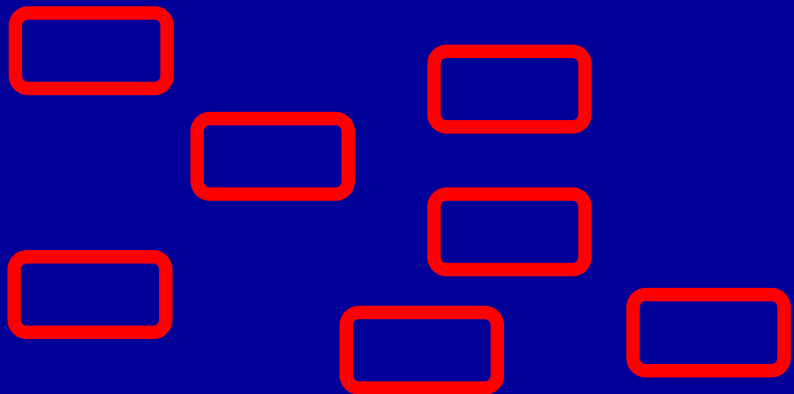

Lægdsruller før 1788

I de private godsarkiver

I amtsstuerne (strøgods)

Godsarkiver - en
verden i og uden
for verden

Litteraturlisten nr. 18

Birgit Løgstrup

Jorddrot og offentlig administrator

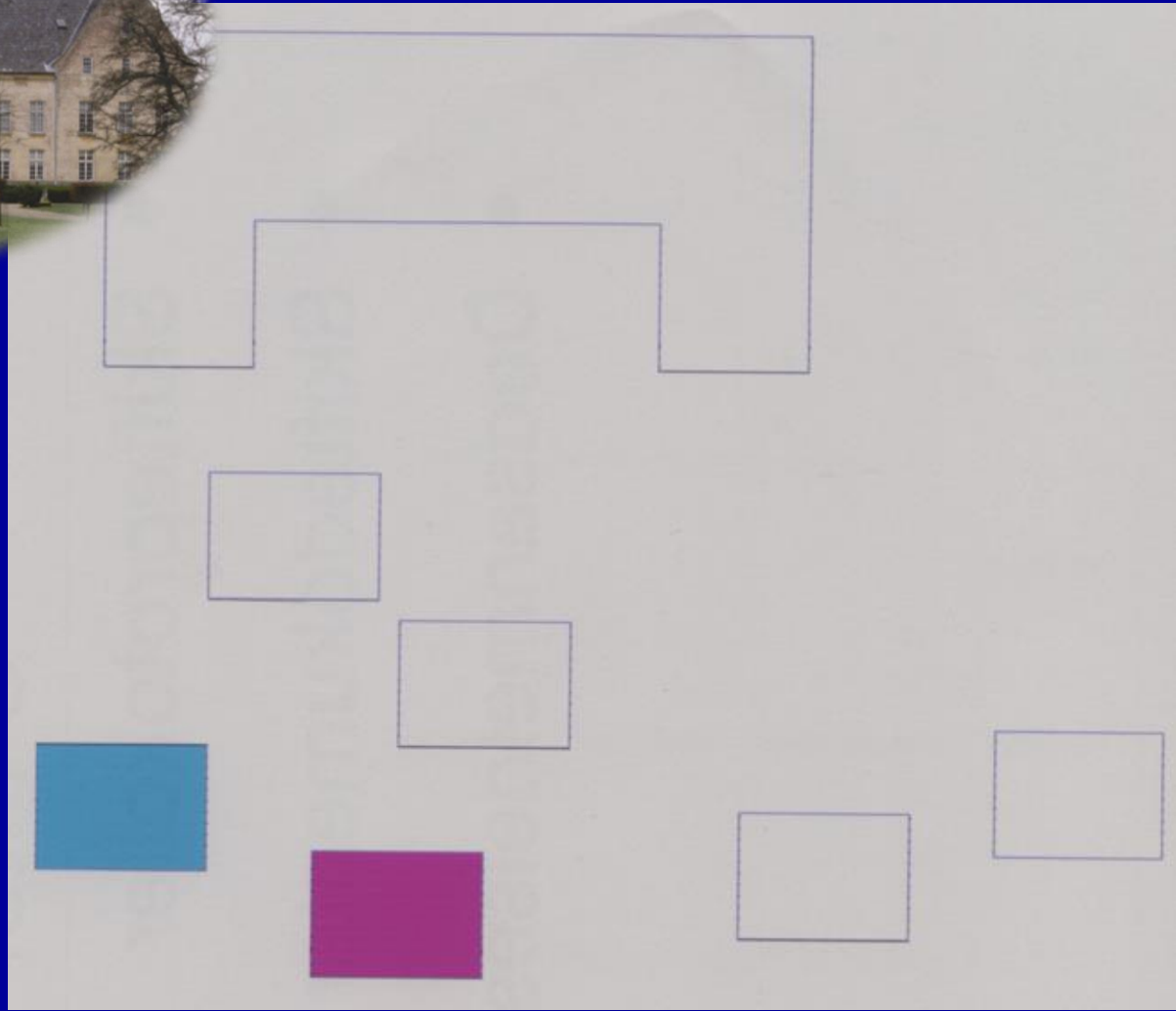
RIGSARKIVET / G · E · C GADS FORLAG

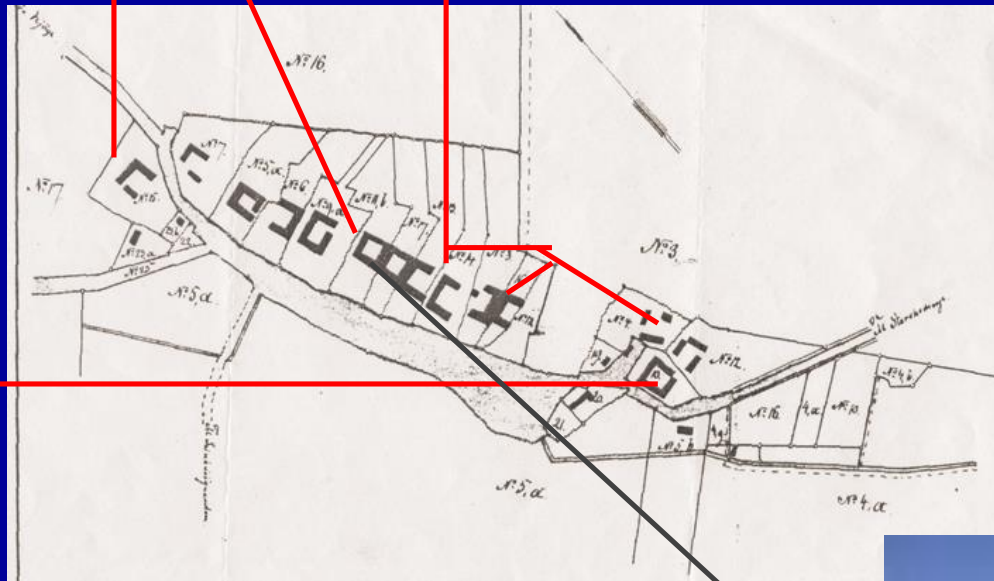
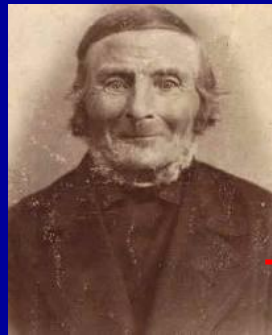

Hvordan
finder du din
fæstebonde
1. del?

Vanskelighed

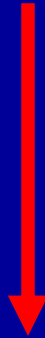
En lokalitet kan sagtens være
"ejet" af flere godsejere

Hvilke muligheder er der?

En eller
flere ?

Hjælpemidler til jurisdiktioner

På AO

Stedregister til Nørrejske Godsarkiver

ved Bente S. Vestergaard

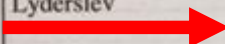

Voergård, Dronninglund herred

Udgiverselskabet ved
Landsarkivet for Nørrejylland
2000

Anst	Estrup og Skodborghus 91 Koldinghus Rytterdistrikt 92 Anst - Gesten Præstegods 92
Ansager	Nørholm 87 Ribe Hospital 87 Ribe Stiftsfysikats Gods 87
Arden, Store	Buderupholm 26 Villestrup 29
Arnborg	Sindinggård 80 Skarrild Præstegods 81 Møltrup 81
Arup	Vesløgård 12 Kr. Kristensen Klims Gods 12 Ågård 13 Kølbygård 13
As	Palsgård 68
Asdal	Asdal 3 Villerup 4
Asferg	Mariager Kloster 43 Dronningborg Rytterdistrikt 45 Dronningborg 45

Sognene i alfabetisk orden med oplysning om jurisdiktionsmuligheder

Lyderslev 	Bregentved (Lejestofte, Lejestofte Gaard)
	Gisselfeld Kloster (Sønderskoven, Sønderskovhus)
	Jomfruens Egede (Egede Gaard, Sandhuset)
	Juellinge (Lejestofte, Nyholtshuset)
	Københavns Universitet (Lyderslev)
	Lyderslev sogns mensalgods (Gevnø)
	Lystrup (Morrehuset (Maarehuset), Ærtebjerghus)
	Vemmetofte Kloster (Fiskerhusene, Fællesskovshus, Gevnø, Gevnø Indelukke, Gevnø Indelukkehus, Gevnø Markhus eller Skidenledshuset, Højstrup, Højstrup Markhus, Højstrup Skovfogedhus, Lund, Lundeledshus, Lund Markhus, Lyderslev, Morreskov, Morreskovshuset, Skidenledshuset eller Gevnø Markhus, Vissemosehuset), skifteprotokoller c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o
Lyndby	Bistrup (Lyndby)
	Kirke Hyllinge-Lyndby sognes annex- og mensalgods (Lyndby)
	Ledreborg Grevskab (Lyndby)
	Lindholm (Lille Karleby, Lyndby, Uglestrup)
	Trudsholm (Lille Karleby, Lyngby)
Lyng (Frederiksborg Amt)	-
Lyng (Sorø Amt)	Dyrehovedgaard (Lindebjerg)
	Frederikslund (Kongskilde Mølle, Nyrup, Nyrup Gaarden, Nyrup Skov)
	Gyldenholm (Agernhavehuset (Arnehavehuset), Lundeus, Lyng Eskildstrup, Stenstrup)
	Mørup (Lyng Eskildstrup)
	Ringsted Kloster (Oldebjerggaard)
	Rygaard og Trudsholm (Lille Karleby)
	Sorø Akademi (Borød Flinterup, Eskildstrup Mark, Lyng, Lyng Eskildstrup, Lyng Mark, Sophieskilde, Suserup, Suserup Mølle, Topshøj, Topshøj Mark)
	Taarnholm (Lindebjerg, Lindebjerg Overdrev, Lindebjerg søndre Overdrev, Taarnholm Skov)

Axel Nørlitts hjælpemiddel

STEDNAVNEREGISTER	
Lundforlund S., Slagelse H. Lundforlund, Lb. 9 a, b.	Sønderskovshus 58 c. Vissemosehuset 228 i, k.
Lyderslev S., Stevns H. Egede Gaard 80 a.	Lyngby S., Volborg H. Lyngby, Lb. 19 a, b, cd, ef, gh, i, j, k, l, m, o. 101 a, b. 108 a, b. 132. 216 a.
Fiskerhusene 228 g, i. Fællesskovshus 228 h, k. Gevnø, Lb. 139. 228 c, g, h, i, j, k, l, m, o.	Karleby, Lille-, Lb. 108 a, b. 216 b.
Gevnø Indelukke 228 j. Gevnø Indelukkehus 228 j, o.	Uglestrup, Lb. 108 a, b.
Gevnø Markhus ell. Skiden- ledshuset 228 h.	Lyngby, Kongens, S., Sokke- lund H. Frederiksdal, Hgd. 48. Frederiksdal, Gammel-, Hse. 48. Frederiksdals Kro 48. Frederiksdals Mølle 48. Hummeltofte, Gd. 48. Spurreskyvls Huset v. Fre- deriksdal 48. Virum, Lb. 48.
Højstrup, Hgd., Hse. 228 f, i, j, k, l, m, o.	Lyngby S., Alsted H. Agernhavehuset (Arne- haveh.) 66 a, b.
Højstrup Markhus 228 k, m.	Eskildstrup, Lyng-, Lb. 66 a, b. 165 a. 202 c, d, e, f, g, r, s, t.
Højstrup Skovfogedhus 228 l.	Eskilstrup Mark 202 r.
Lejestofte, Lb. 25 b, c, e, f. 81 a, b, c, d.	Flinterup, Borød-, Lb. 202 a, c, d, e, f, i, j, k, l, m, n, o, p, q, ii.
Lejestofte Gaard 25 f.	Karleby, Lille-, Lb. 187 a, b, c, d, e.
Lund, Lb. 228 c, f, g, h, i, j, k, l, m, o.	Kongskilde Mølle 49 a, b.
Lund Markhus 228 j.	Lindebjærg, Lb. 35. 214 b.
Lundeledshus 228 h, j.	Lindebjærg Overdrev 214 b.
Lyderslev, Lb. 221 m. 228 c, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o.	
Morrehuset (Maareh.) 113.	
Morreskov, Skov, Hse. 228 i, m.	
Morreskovshuset 228 h.	
Nyholtshuset 81 a, b, d.	
Sandhuset 80 a, b, c.	
Skidenledshuset ell. Gevnø Markhus 228 h.	
Sønderskoven 58 e, f.	

Sogn og
underopdelinger

- 226 **Vartov Hospitals Gods.**
 a. 1677—84, b. 1693—98, c. 1698—1710, d. 1725—45.
 Efter 1784 se till. under Københavns og Roskilde
 Amtsstuedistrikter.
 C. 1749—86.
- 227 **Vedbygaard, Ruds-Vedby S., Løve H.**
 a. 1760—89, b. 1818—50.
 B. D. 1814—50.
- 228 **Vemmetofte Klosters Gods (Vemmetofte og Højstrup)**
 Vemmetofte S., Fakse H.
 a. 1745—1809 }
 b. 1809—53 } for Klosterets Frøkener,

C

PRIVATE GODSER OG INSTITUTIONER

- c. 1704—14
 d. 1714—19
 e. 1719—38
 f. 1738—56
 g. 1755—85
 h. 1785—96
 i. 1796—1807
 j. 1807—19
 k. 1819—36
 l. 1836—45
 m. 1845—53
 n. 1715—19
 o. 1719—61
 B. 1767—73, 1815—52.
 B. 1823—51 (Boer efter Konventualinder).
 Skifteregistreringer 1723—30.
- 229 **Vesterbygaard og Avnsøgaard, Jordløse S., Skippinge H.**
 a. 1797—1847 (fra 1828 kun for Vesterbygaard
 Gods),
 b. 1848—50 (kun for Vesterbygaard Gods).
- 230 **Vibygaard, Syv S., Ramsø H.**
 a. 1743—1818, b. 1819—50.
- 231 **Vognserup, Kundby S., Tuse H.**
 a. 1718—65, b. 1766—1838, c. 1838—50.
 B. 1821—50 (1789—1816 se Baroniet Løvenborg).
 D. 1795—1847

Sogn**Gods / side**

Tørslev, Øster

Demstrup 44
Overgård 44
Sødringholm 44
Gjessinggård 45
Dronningborg 45
Randers Hospital 45
Støvringgård 46
Holbækgård 48
Løvenholm 49

Tøstrup

Løvenholm 49
Ryomgård 49
Vedø 49
Ørbækgård 50
Østergård 51

Tåning

Skanderborg Rytterdistrikt 66

Tånum

Fussingø 38
Dronningborg Rytterdistrikt 39
Ulstrup m.fl. 40

Tårs

Lerbæk 2
Baggesvogn 3
Fuglsig 3
Linderumgård 4
Åstrup 4
Ås 7
Boller 7
Børglumkloster 8
Hvidstedgård 8
Søjstrup 9
Vrejlevkloster 9

Udby

Holbækgård 48
Høvringholm 48

Linderumgaard

Lindegaard
som ligger i
Ugilt sogn har
gods.....

G 11A Linderumgård i Ugilt sogn.

UGILT: Over og Neder Ugilt, Halvodde, Sindholt, Mølskov, Sigtenborg Linderum, Linderum Mølle, Dalsager, Rountved, Gilleladen, Romholt, Vormstrup, Kraghede, Boholt, Horsevad, Melbæk, Smørkrog, Burskov og Lille Burskov, Stensodde, Øster og Vester Aistrup, Nørre og Sønder Tang, Skoven, Galtoft, Lilheden. **SINDAL:** Fjeldsted, Vagthuset, Grøndal, Nybro, Faurholt. **TÅRS:** Tårs, Bedelund, Stendal, Hjortheden, Hønstrup, Krogsholt, Rugholm, Lille Rugholm, Parholt, Barholtsdal, Hovedbåren, Kragvad. **HJØRRING:** **SANKT OLAI:** Vellinghøj, Gårestrup. **TORNBY:** Nørre Tornby, Nastgård. **VENNEBJERG:** Nr.Harreslev. **TOLNE:** Dvergetved. **GERUM:** Hulsig. **FLADE:** Vangsgård, Middag, Rødkjær.

G 17 Odden i Mygdal sogn.

MYGDAL: Taxehede, Mygdal, Varbrohus, Degneboliget, Skovmose, Kobberholt, Krogholt, Retholt, Knurborg, Skarndal, Højtved. **BJERGBY:** Ørnøbøl, Nørhede, Sønderhede, Bjergby, Saxtrup. **HJØRRING:** Bidstrup. **TORNBY:** Tornby.

Hvordan
finder du din
fæstebonde
2. del?

Usikkerhed om hvor godsarkiverne
skal findes

Hvad er
et
godsarkiv
?

Holsteinborg Gods

Gods(arkiver)

- Et arkiv dannet som følge af administration af et godskompleks eller dele deraf
- Mange typer af godser med forskellige grader af privilegier og størrelser
- Privat og i visse henseender offentlige

Privat arkiv OG DOG.....

Dele af det er
offentlige
arkivalier

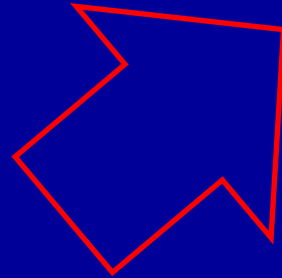

Et privat arkiv skal IKKE
afleveres til det statslige
arkivvæsen

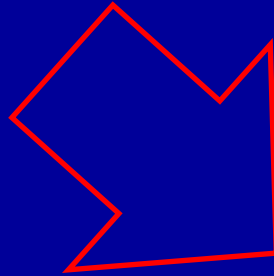
Godsarkiver kan findes:

Men det, der er
offentligt, SKAL
afleveres

Rigsarkivet
Lokalarkiverne
På godserne
?????

To søgekanaler

Arkivskaber eller arkivserie: ?

Arkivskaber: ?

Arkivserie: ?

Periode: -

Søg i Daisy

Der blev fundet **156** poster.
Heraf: 116 arkivskaber(e) og 40 arkivserie(r).
Side **1** af 1.

Fra ? **Til** **Arkivskaber** ?
1765 1927 Ahlefeldt godsarkiv
1782 Bernekildegård Godsarkiv

arkivdk *Autentisk* Log ind

Tilbage

Filtrering

183 resultater
18 resultater i kilder [Se dem her](#)

Periode

Fra Til

Type

Vælg type

Arkiv

Vælg arkiv

Geografi

Vælg sted

Generelt

Side 1 af 7 [Liste](#) [Kort](#)

	1735 - 2000 Østergårds Godsarkiv	A54 Arkivalier Seden Sogns Lokalhistoriske Arkiv
	1927 - 1979 Neeholm Godsarkiv 1727-1979	A1539 Arkivalier Blaabjerg lokalhistorisk Arkiv
	1821 Baggesvogns godsarkiv Baggesvogn godsarkiv, Sindal	A5078 Arkivalier Historisk Arkiv Hjørring

Hvordan
finder du din
fæstebonde
3. del?

GODSARKIVER

En helt fantastisk verden at
blive lukket ind i

Men de stiller deres krav

At blive fundet - Flere muligheder

- Fæster
- Selvejer
- Leje/aftægt/indsidder

Personernes Navne, samt Gaardens og Husesteds No. saag omstændighederne til.	Personernes fulde Navne og enhver Familie.	Godt enhver Person er og Familien, samt om der er andre agte eller uagte, af første, andre eller hvilket Egetskab.	Personernes Alder, det løbende Alders Aar beregnet.	Ligvis eller Givet og hvoraf de have været i Egetskab eller Enkestand.	Personernes Titel, Embede, Forretning, Haandværk eller Drifts-Be- tjelling.	Summa paa Folketallet og i hver Gade især, i den heele Bøe tilsammen.
1768 J.	Jens Nielsen	Hosbonde	62	Gift 2 ^{de} Gang	Bohøved	
	Lisebeth Petersen	Hosbonde	55	Gift 1 ^{de} Gang		
	Jens Nielsen		18			
	Anna Elisabethen		14			
1770 J.	Eliza Andersen	Hosbonde	62	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Hansen	Hosbonde	61	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Olsen	Hosbonde	60	Gift 1 ^{de} Gang		
1779 J.	Anna Petersen	Hosbonde	10			
1780 J.	Peder Lovelund	Hosbonde	60	Gift 1 ^{de} Gang		
	Christine Nielsen	Hosbonde	46	Gift 1 ^{de} Gang		
	Nicolai Petersen	Hosbonde	12			
	Christine Petersen	Hosbonde	10			
	Anna Petersen	Hosbonde	8			
	Anna Petersen	Hosbonde	7			
	Christine Petersen	Hosbonde	4			
	Marie Stammer	Hosbonde	33	Gift		
1790 J.	Appollonia Andersen	Hosbonde	40	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Christensen	Hosbonde	9			
	Anna Christensen	Hosbonde	4			
	Anna Larsen	Hosbonde	82	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Larsen	Hosbonde	72	Gift 1 ^{de} Gang		
1800 J.	Olle Larsen	Hosbonde	32	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Katharine Larsen	Hosbonde	31	Gift 1 ^{de} Gang		
	Jens Olsen	Hosbonde	1			
	Anna Olsen	Hosbonde	9			
	Christine Olsen	Hosbonde	7			
1810 J.	Harri Andersen	Hosbonde	56	Gift 1 ^{de} Gang		
	Anna Marie Johansen	Hosbonde	44	Gift 1 ^{de} Gang		
	Johannes Hansen	Hosbonde	22			
	Anders Hansen	Hosbonde	18			
	Jens Hansen	Hosbonde	9			
	Christine Hansen	Hosbonde	12			

GÅRDMAND/HUSMAND
 MAN KAN IKKE SE
 HVAD VEDKOMMENDE
 EGENTLIG ER

Hvad er din ane ?

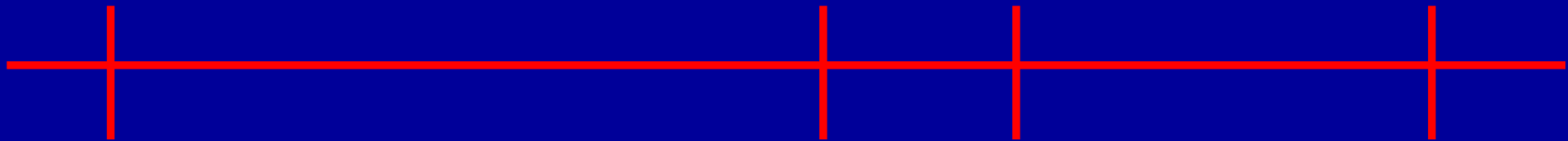
- Selvejer
- Fæster
- Lejer

Opfølgelse

paa Folketallet m. v. i *Heddinge Sogn* under *Søren* Herred (eller Birk)
i *Bjælkerup* Amt, den 18de Februar 1834.

Navnet eller Efternavnet af den eller de af Familien, hvis A.L.N.	Navnet af den eller de af Familien, hvis A.L.N.	År, i hvilket den eller de af Familien er fødte.	Den eller de af Familien, hvis A.L.N.
<i>J. ad Jern</i>	<i>Jens Hansen</i>	56.	<i>fuldvaldt Gæstmand og Byfogedmand</i>
	<i>Karen Hansdatter</i>	41.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Jens Christensen</i>	22.	
	<i>Kaspar Christensen</i>	12.	<i>gift</i> .....
	<i>hans hustru</i>		
<i>H. ad Jern</i>	<i>hans hustru</i>	58.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Kate Sørensen</i>	13.	<i>gift</i> .....
	<i>Christen Kasperen</i>	37.	<i>gift</i> .....
	<i>hans hustru</i>		
	<i>Karen Christensdatter</i>	6.	<i>gift</i> .....
	<i>Karen Sophie Christensen</i>	3.	<i>gift</i> .....
<i>M. ad Jern</i>	<i>Karen Christensdatter</i>	42.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Karen Hansdatter</i>	46.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Søren Jern</i>	17.	
	<i>Kaspar Jern</i>	13.	<i>gift</i> .....
	<i>hans hustru</i>		
<i>H. ad Jern</i>	<i>Kaspar Jern</i>	18.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Karen Christensdatter</i>	32.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Ole Hansen</i>	2.	<i>fuldvaldt</i> .....
	<i>Karen Hansdatter</i>	6.	<i>fuldvaldt</i> .....

Ole Sørensen, 42 år
gårdmand, Store
Heddinge Landssogn,
Bjælkerup

1760erne

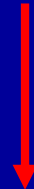
1810-1830

1911

Undersøg muligheden
for, at Ole Sørensen er
selvejer

Retsbetjent
(herredsfoged,
birkedommer)-
tinglysningssarkivalier

Skøde- og
Panteprotokoller med
alfabetiske registre

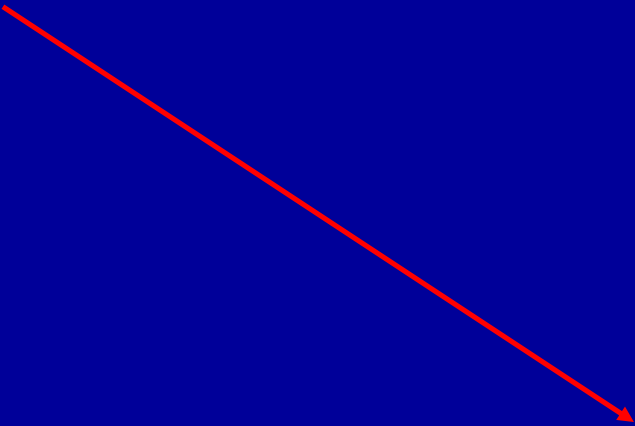
Hvis ikke selvejer

Undersøgelse af hvorvidt vedkommende er
fæstebonde/tilknyttet et gods

Kan være en betydelig
identifikationsopgave

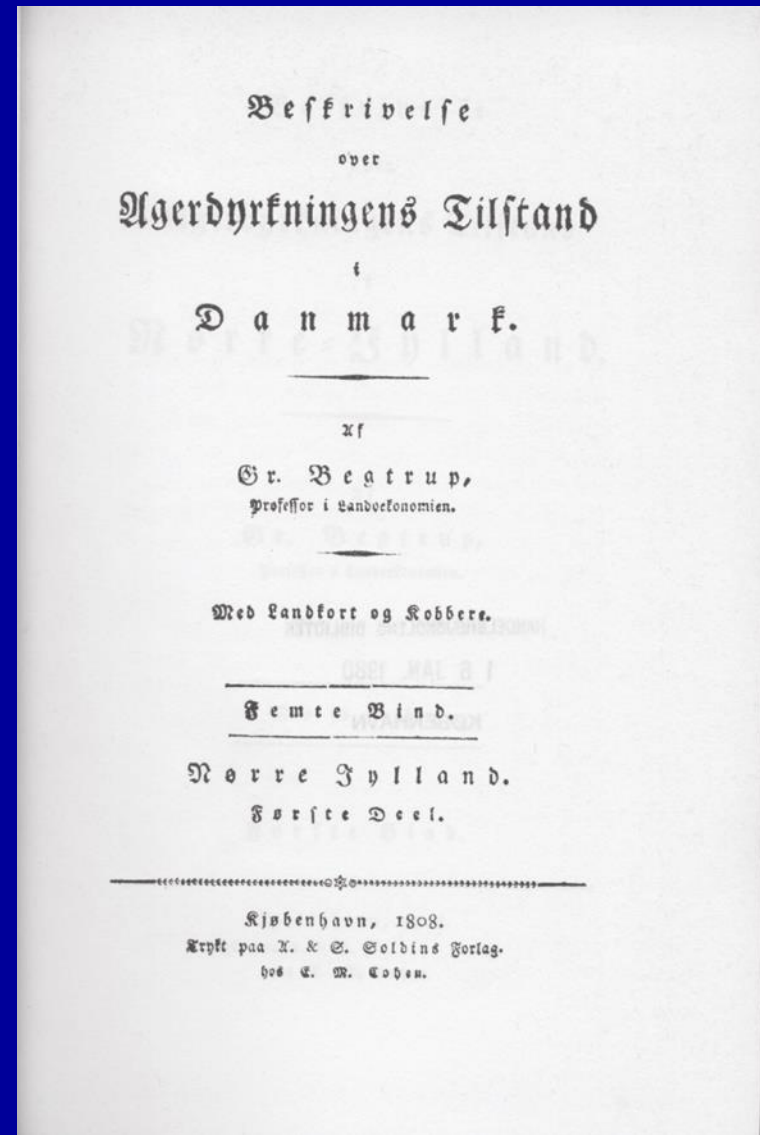

Bred orientering
i Trap/Værker om
Slotte og herregårde

OG ET KORT!!!!

Gregers Otto
Bruun Begtrup
1769-1841

Beskrivelse over Agerdyrkingens Tilstand i Danmark 7 bind 1803-12

I godsarkivet

Vi har brug for noget, der giver os
hurtigt overblik

JORDEBOGEN

Jordebøger

- Fortegnelse over jordegods tilhørende én og samme ejer (person, institution eller lignende). Ydelser med sjældent størrelser
- (>< Matrikler der oftest indeholder oplysninger om samtlige ejeres jordbesiddelser og disses størrelse

Jordebøger

- Danske Lov 3-13-4: Ingen fæstebonde er pligtig at levere andet hverken i varer eller penge end det, han stod for i Jordebogen
- 1500-1600-1700 spinkelt
- 1800-tallet mere systematisk

Eksempel på
 Jordebog
 Baroniet Løvenborg,
 jordebog 1777

Tuse sogn -
 Allerup by,
 Gårdmænd
 Husmænd

Merløse sogn

Num. mer	Sogner Byer	Veres Høstørn		Bværdt		
		Agger og Eng	Glyng og Høstørn	Fenge	Killing	
	Transport Stillerup	51	5	2	2	12
	Sogn Vouhni st Løvenborg					
	Vedens Omskud					
	Chaltrud huse					
	Vedens omskud					
	Thuse Sogn					
	Allerup Bye					
1	Jensens Omskud	8	2	2		
2	Jensens Omskud	8	2	2		
3	Jensens Omskud	8	2	2		
4	Jensens Omskud	8	2	2		
	Sjunsmand					
1	Jensens Omskud					7
2	Jensens Omskud					7
3	Jensens Omskud					2
4	Jensens Omskud					1
	Merløse Sogn					
	Lungens Bye					
1	Jensens Omskud	7				1
2	Jensens Omskud	7				1

Doqner Ejer

Veres Hattorn

Evart!

Seboertus Kante

Agar og ring

Glor og
Holle Hild

Kenge

Kung

Vide Langsids og Hoverré

Hjæ		Havre		Lambes		Sens		Væ		Lige		Kjøben		Lige		Pinner		Tvinger	
Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ	Et	Hæ
12	4	3	10	10	20	20	9	9											
4	4		1	1	2	20													
4	4		1	1	2	20													
4	4		1	1	2	20													
4	4		1	1	2	20													

Hand Lige Lave
 Hæ Lige
 Hand Lige Lave
 Hæ Lige Lave
 Hand Lige Lave

HUSK

Jordebogen er en NORM kilde

Og husk

Ad dervedes Navne, samt Gaardens og Huusenes No. saag anslættenes Antal.	Personernes fulde Navne og enhver Familie.	Good enhver Person er og Familien, samt om Dørene ere egne eller uagte, af første, anden eller hvilket Egetskab.	Personernes Alder, det løbende Alders Aar beregnet.	Ligvis eller Givet og hvoraf de have været i Egetskab eller Enkestand.	Personernes Titel, Embede, Forretning, Haandværk eller Drifts-Bej.	Summa paa Folketallet og i hver Gade især, i den heele Bye tilsammen	
1762 J.	Jens Nielsen	Sosbonde	62	Gift 2 ^{de} Gang	Bohøved		
	Lisebeth Petersdatter	Hustru	55	Gift 1 ^{de} Gang			
	Jens Nielsen	} Søns Bønde	18	} Gift			
	Anna Elisabeth Petersdatter		14				
1770 J.	Olaf Andersen	Sosbonde	62	Gift 1 ^{de} Gang			
	Anna Hansdatter	Hustru	61	Gift 1 ^{de} Gang			
	Anger Olsen	Egenende	60	Enkestand			
	Anna Larsdatter	Hustru	10	Gift			
1780 J.	Peder Lovelund	Sosbonde	60	Gift 1 ^{de} Gang			
	Bejst Marie	Hustru	46	Gift 1 ^{de} Gang			
	Ninken Petersdatter	} Søns Bønde	12	} Gift			
	Maria Petersdatter		10				
	Anna Petersdatter		8				
	Marion Petersdatter		7				
	Bejst Petersdatter		4				
	Marie Stammen	Egenende	55	Gift			
1790 J.	Appollonia Andersdatter	Sosbonde	40	Enkestand			
	Hans Kristensen	} Søns Bønde	9	} Gift			
	Anger Kristensdatter		4				
	Anna Larsdatter	} Egenende	82	} Enkestand			
	Anger Larsdatter		72				
1800 J.	Ole Larsen	Sosbonde	52	Gift 1 ^{de} Gang			
	Anna Katharine Røge	Hustru	51	Gift 1 ^{de} Gang			
	Lars Olsen	} Søns Bønde	1	} Gift			
	Anna Ole		9				
	Maria Ole		7				
1810 J.	Hans Nielsen	Sosbonde	56	Gift 1 ^{de} Gang			
	Anna Marie Johansen	Hustru	44	Gift 1 ^{de} Gang			
	Johannes Hansen	} Søns Bønde	22	} Gift			
	Anders Hansen		18				
	Jacobs Hansen		9				
	Bejst Hansdatter		12				

Enhed - hvis ej så...
 Kun én udgave
 Umiddelbar
 tolkbar
 Kobler
 slægtsrelationer

Følge
sammenhæng

Opbygge dit
fæstebonde-
skelet

Ole Nielsen

Født 1754

Gift 1777

Registreret i JORDEBØGERNE

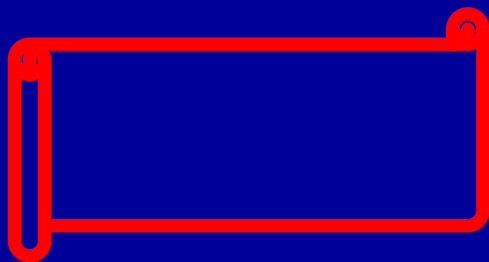
The image displays four pages of historical land register documents (Jordebøger) from 1778. Each page is a table with columns for land parcels, owners, and other details. The documents are written in a historical script and include names like Ole Nielsen, Niels Nielsen, and others. The pages are arranged in a 2x2 grid, showing the progression of land ownership and registration over time.

Land	Ejernes og Reboernes Navne	Dage	Skatte	Skatte	Skatte	Skatte
1	1. Ole Nielsen	7.11.78	1. 58			
2	2. Niels Nielsen	7.11.78	1. 58			
3	3. Ole Nielsen	7.11.78	1. 58			
4	4. Niels Nielsen	7.11.78	1. 58			
5	5. Ole Nielsen	7.11.78	1. 58			
6	6. Niels Nielsen	7.11.78	1. 58			

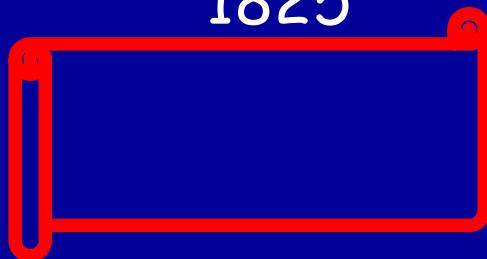
1778

1800

1810

1825

Bemærk: Start-ophør skal forklares

Fæsteprotokollen

Nogle vigtige punkter om fæste

- Fæstevæsenet begynder at udvikle sig fra slutningen af middelalderen (udgangen af 1400-tallet)
  - Oprindeligt et for begge parter opsigeligt kontraktforhold
- 1523: LIVSFÆSTE synes at være blevet en ret for alle fæstere
  - 1565: På krongodset får enker lov til at blive boende på fæstegårdene
- Dette bliver gradvist også reglen på adelsgodserne

- Fra omkring 1750 begynder man at diskutere
ARVEFÆSTE
- I første omgang størst udbredelse på krongodset i
specielt Nordsjælland
- Fra begyndelsen af 1800 regler om tinglysning af
arvefæstebreve
- Afvikles endeligt i forbindelse med lovgivningen om
lensafløsning 1919

Fæstebreve

- Oprindelig et for begge parter opsigeligt kontraktforhold
- Blev gyldigt gennem kvittering for den såkaldte *stedsmålsafgift*
- Er en variabel sum fæsteren betaler til godsejeren
- Fra 1700-tallet kaldes stedsmål *indfæstning*

Fæstevæsenet

- 1600- og 1700-tallet
- 1760 ff
- 1775 ca. 85 % af det samlede htk under fæstegods
- 1835 ca. 42.000 fæstegårde, dertil kommer fæstehuse
- 1860 14.887 fæstegårde, dertil kommer fæstehuse

Fæstevæsenet

- Store regionale forskelle
- 1911:
  - 2005 fæstepligtige gårdbrug tilbage
  - 3172 fæstepligtige husbrug tilbage
- 1919 Fæsteafløsningerne

Vigtige begreber

- Indfæstning eller Stedsmålsafgift
- Landgilde
- Hoveri

Fæstebreve

- 1600-tallet udvides stedsmålskvitteringen med angivelse af øvrige vilkår - egentligt fæstebrev
- Frd. 1719 påbyder fæsteprotokoller

Fæstebreve

- Store forskelle mellem vilkår for gårdfæstere og husfæstere, f.eks. 1799 med krav om at der til fæstebrevet skulle vedheftes en fortegnelse over hoveriet
- Regionale forskelle

Fæstebreve

- Mange steder praksis, at der først udstedes fæstebrev, når hele indfæstningsbeløbet er betalt
- Ikke alle fik rent faktisk et fæstebrev
- På krongodset sædvanen kun at udstede fæstebreve én gang om året

Xxx steder og fæster til ungarl Iver
Christensen af Glumsøe

Den i Reierup Bye - Bavelse sogn under
Bavelse Gods i Præstø amt beliggende
Gaard No 4

Som hidtil har været beboet af afdøde
Frantz Andersen, hvis Enke han ægter

Hvilken Gaard med tilliggende Jordlod,
der staaer for Hartkorn, Ager og Eng 7
Tdr., 1 Skp., 2 Fjerdingskar

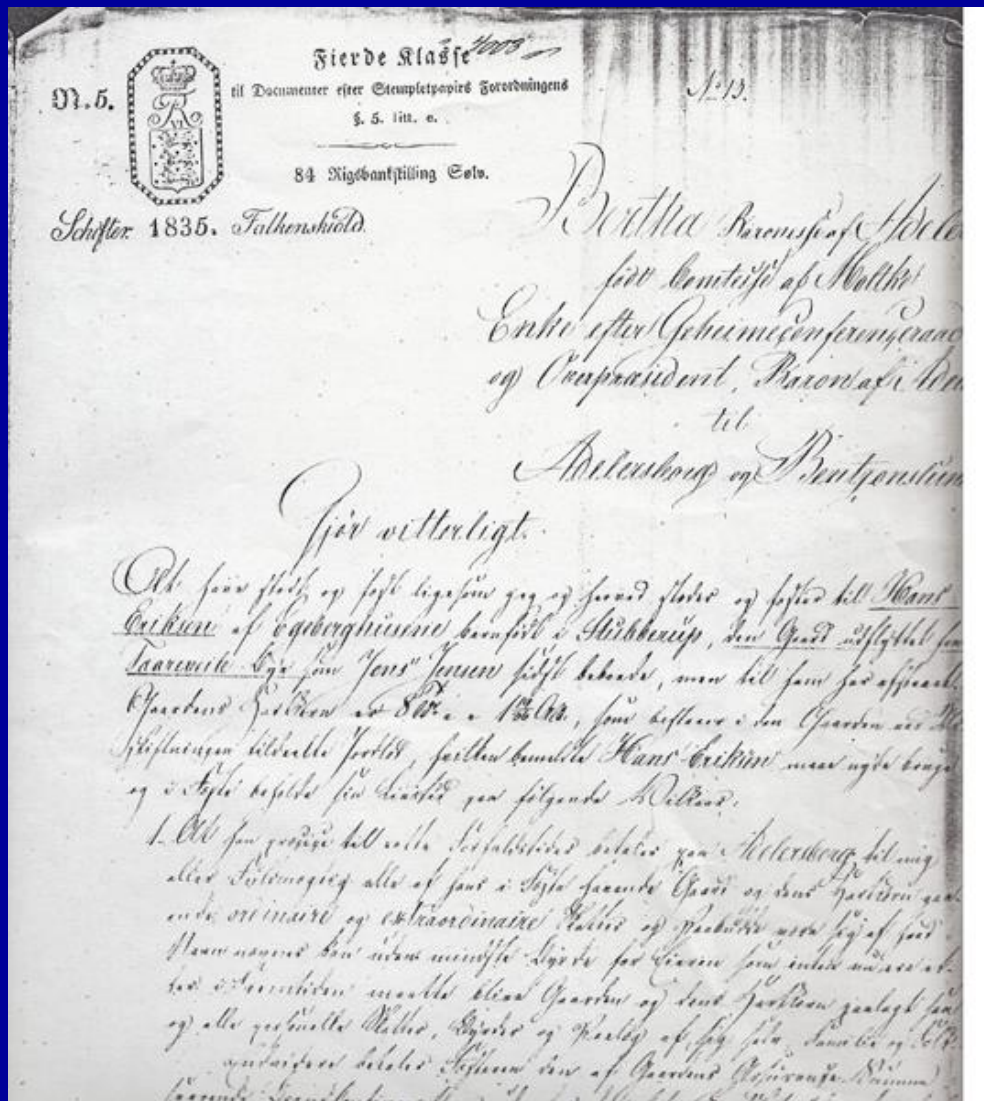
Bemedlte Iver Christensen sin LiivsTiid
maa bruge og i Fæste beholde, paa
følgende Vilkaar

Fæsteren er pligtig til selv at beboe Gaarden og at bruge dens samlede Jorder, uden at laane eller bortleie nogen Deel deraf til andre og tilsvarende og udreder

Lad os lige tage et enkelt fæstebrev mere

Xxx gjør vitterligt at have stædt og fæstet ligesom jeg og herved stæder og fæster til Hans Eriksen af Egebjerghusene, barnefødt i Stubberup, den Gaard udflyttet fra Faareveile Bye, som Jens Jensen sidst beboede, men til ham har afstaaet. Gaardens Hartkorn er..

Vigtig kilde i forbindelse med
overtagelsen

No. 4. Syv og Tove Niggbankfelling Narneborde.
 Betales med 48 Felling
 Høort
 1817.
 Ebbesen

Lease Contract

Jeg Ole Sørensen af Nolling...
 Ole Sørensen af Nolling...
 Ole Sørensen af Nolling...
 Ole Sørensen af Nolling...

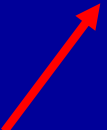

1817 (Ole S er 25 år gift og har fået ét barn)

Overtager med fæstekontrakt gården

Jens Hansen bliver boende - Ole S er afgiftsfri til Jens H dør

11 mto 1817...
 Ole Sørensen...
 Ole Sørensen...
 Ole Sørensen...

Syn- og Taxationsforretninger 1817 og 1824

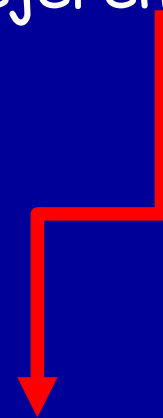

Plus 1824...
 Ole Sørensen...
 Ole Sørensen...
 Ole Sørensen...

Godsarkivet i øvrigt

En masse facetter af fæstebondens dagligdag er reguleret og styret af Godsejeren

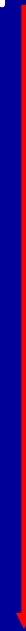
Det giver en masse
kildemuligheder

Forord	S
Indholdsfortegnelse	S
Introduktionens udformning	S
0 Amtmandsskabet	S
1 Arkivfortegnelser	S
2 Adkomster	S
3 Jordebøger	S
4 Matrikulering	S
5 Skelforretninger, udskiftninger og udstykninger	S
6 Retsakter	S
7 Fæste- og hoverivæsen	S
8 Skifte- og overforgynderivæsen	S
9 Lægsvæsen	S
10 Kirker	S
11 Fattigvæsen	S
12 Skoler	S
13 Korrespondance	S
14 Hovedgården, dens bortforpagtning og drift	S
15 Bygninger og inventar	S
16 Forstvæsen	S
17 Tiendevæsen	S
18 Regnskaber og skatter	S
19 Godset under (offentlig) administration	S
20 Ikke-landbrugsmæssig drift	S
21 Kort og tegninger	S
22 Fremmed gods	S
27 Diverse vedr. godset	S
29 Private arkivalier	S
Afsluttende henvisninger	S
Bilag 1: Begrebet Majoratsgods	S
Bilag 2: Fynske gårde med hovedgårdsstatus indtil ca. 1700	S

ET GODSARKIV
kan være meget
stort!!!!!!

Problemstilling
Hvad er det jeg
gerne vil vide noget
om?

Godsregnskaber

- Et regnskab godsforvalteren aflægger for godsets ejer
- Godsets drift - bøndernes forhold
- Ofte delt op i regnskaber/konti for godsets enkelte produktionsgrene

Der er regnskaber og
fortegnelser for alt.....

Smedens arbejde

Gjorslev gods.
 Dagbog over
 forefaldne
 arbejde 14/3
 1832

1832	Dagbog over forefaldne arbeide herved Gaarden Onsdagen d 14den Marts		
10	Karle, 1 Dag: hentet Gjærsel, 1 Karl Kiørt Piil til Haven.	11	1
	Avlskarlen(?), 5 Dagl:, 1 ugedb: tærsket Byg, 2 karle, 6 Dagl:, 1 Ugedb fløttet Byg til Maskinen..	2	11
	De sædvanlige 5 Røgttere passet Køerne, 4 Karle, 1 Dagl Hestene	2	11
	Hr Skytte passet Sviin...		
	N:Daniel, Mads Nielsen syge-1 Dagl været behjælpelig med Køernes Vanding og hugget brænde		
		Summa	25/18
1832	Dagbog over forefaldne arbeide herved Gaarden Onsdagen d 14den Marts		
10	Karle, 1 Dag: hentet Gjærsel, 1 Karl Kiørt Piil til Haven.	11	1
	Avlskarlen, 5 Dagl:, 1 ugedb: tærsket Byg, 2 karle, 6 Dagl:, 1 Ugedb fløttet Byg til Maskinen..	2	11
	De sædvanlige 5 Røgttere passet Køerne, 4 Karle, 1 Dagl Hestene	2	11
	Hr Skytte passet Sviin...		
	N:Daniel, Mads Nielsen syge-1 Dagl været behjælpelig med Køernes Vanding og hugget brænde		
		Summa	26/61

1832 Dagbog over forefalden arbeide herved Gaarden Onsdagen d 14den Marts

10 Karle, 1 Dagl: hentet Gjærsel, 1 Karl Kiørt Piil til Haven.

Avlskarlen(?), 5 Dagl:, 1 ugedb: tærsket Byg, 2 karle, 6 Dagl:, 1 Ugedb fløttet Byg til Maskinen..

De sædvanlige 5 Røgttere passet Køerne, 4 Karle, 1 Dagl Hestene

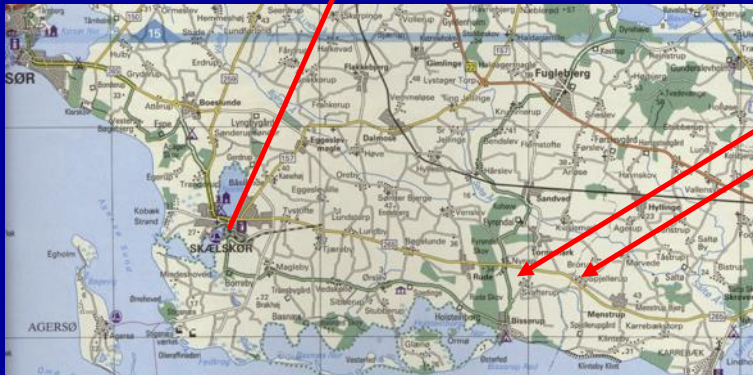
Hr Skytte passet Sviin...

N:Daniel, Mads Nielsen syge-1 Dagl været behjælpelig med Køernes Vanding og hugget brænde

Skælskør

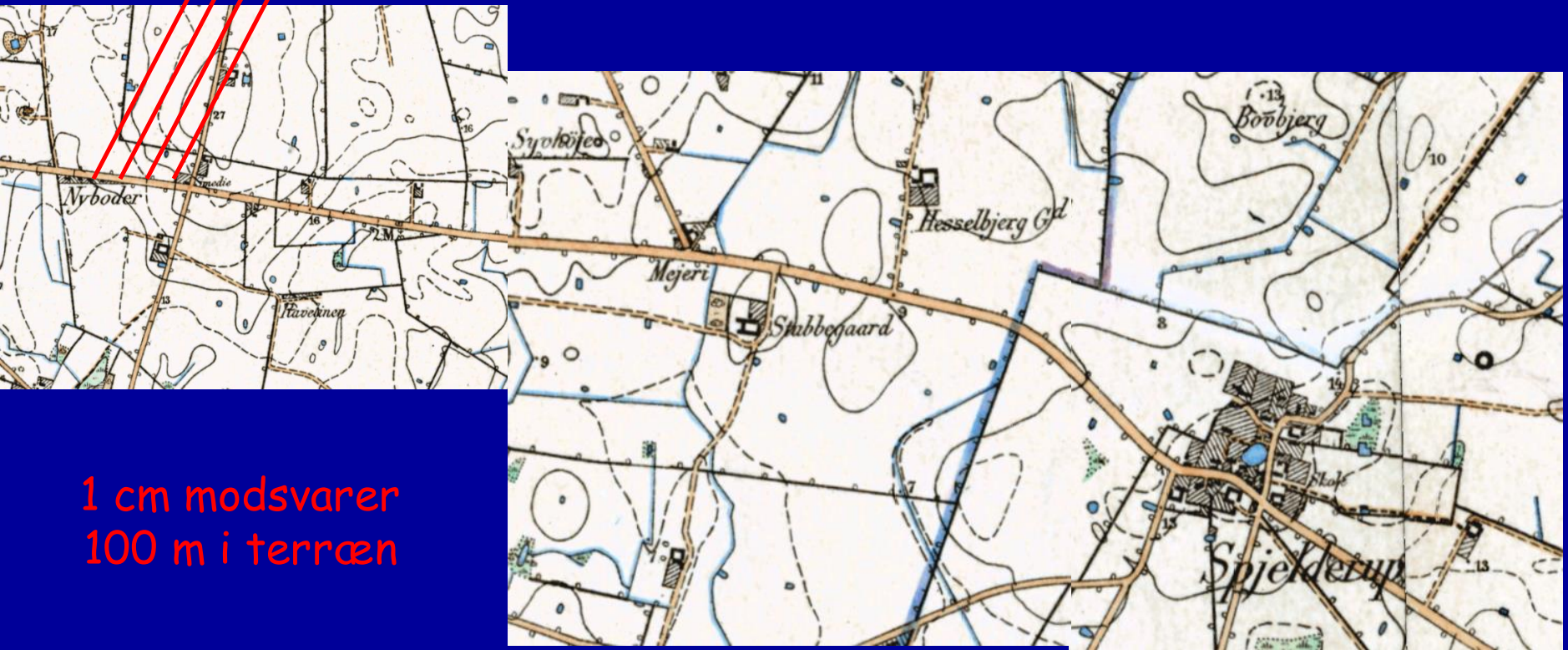

Spjellerup
/Skafterup

Næstved

1 2 3 4

1 cm modsvare
100 m i terræn

Det samlede Vejstykke er 2600 Alen = 1628 meter

179 alen = 112 m (Universitetet)

125 alen = 76 meter (do)

121 alen = 75 meter (do)

145 alen = 91 meter (Fyrendahl)

Centraladministrationen

Hoverie Reglement
 for
 Ourebyegaards Gods

Hoverireglement

RTK 2485.86.
 Hoveriprotokol
 iht frd 12/8
 1773

Omfatter ikke
 avlingshoveriet-
 det hoveri
 hvorved
 hovedgårdsmark-
 erne blev drevet

Mærke exclap. Nåmen	Hjernes og Bønder tes Navne.	Dele Mærke cul. Jærk Sorte	Spand Page	Jang Page	Armer & vinger
	Saxkiöbinge	5 7 1 1			
	Gogre				
	Ourebye				
	Brederen Bør				
	th. Jærn	5 7 1	24	49	
	Jærns Lærmen				
	Jærn	6 2 2	25	51	
	Jærn Bønder				
	Jærn	6 2	25	50	
	Bønder Lærmen				
	Jærns Lærmen	5 7 1 2	24	49	
	Jærns Lærmen				
	Jærn	5 7 1	24	49	
	Mot Lærmen				
	Jærn	5 7 1 1	24	49	

Og så er der jo lige
Internettet

AO

DAISY

TYPISK SCANNET:

Bistrup Gods *

Indhold

- + Fæsteprotokol (1687 - 1918)
- + Overformynderiregnskab (1774 - 1832)
- + Register til Bidstrup Gods skifteprotokol 1760-1772 (1760 - 1772)
- + Register til skifteprotokol (1684 - 1850)
- + Skifteprotokol (1684 - 1850)

MEN:

Baroniet Løvenborgs Gods *

Indhold

- + Dagjournaler ført af Michael Herman baron Løvenskjold (1776 - 1796)
- + Fæstebreve og lejekontrakter m.v. (1755 - 1915)
- + Fæsteprotokol (1719 - 1913)
- + Jordebog for baroniet Løvenborg gods (1799 - 1920)
- + Jordebog for Birkholm gods m.v. (1661 - 1794)
- + Lægdsrulle (1801 - 1849)
- + Overformynderiprotokol (1826 - 1850)
- + Register til Løvenborg Gods fæsteprotokol (1719 - 1913)
- + Register til Løvenborg Gods skifteprotokol 1756-1822 (1756 - 1822)
- + Register til skifteprotokol (1799 - 1850)
- + Reserverulle m.v. (1733 - 1791)
- + Skifteprotokol (1684 - 1850)

Vi bør
anvende
DAISY til
søgning og
IKKE AO

Kilder

Hjælp til at finde relevante kilder

Hvor finder du?

[Afskrevne kilder](#)
[Driftede hjemmesider](#)
[Arkiver](#)
[Linksamling](#)

Genveje til hjælpesider

[Amtskort](#)
[Sogn-Herred-Amt](#)
[Slægtsforskningsværktøj](#)

Find slægt uden for Danmark

[Slægtsforskning i udlandet](#)
[Grønland](#)
[Færøerne](#)
[Norge](#)
[Sverige](#)
[... og 3 flere](#)

👍 synes godt om 1,7 tusind

📧 Nyhedsbrev - Skriv mail til   Ja, tak!

Wadshier

Bruger:

Kodeord:

↗

Slægtsforskning - Kilder - Afskrifter - Databaser - Artikler - Medicin - Kontakt

Generel søgevejledning

Det er muligt at benytte wildcards/joker-tegn, "-" erstatter ét tegn, mens "*" erstatter ét eller flere. F.eks. vil en søgning på "la*" finde Lars, Lauris, Laurits mv., en søgning på "luneller" finder Kustrup mølle, Røje mølle mv. mens søgning på "Ann_*" vil finde Anna og Anne.

Alle personer er registreret under ét efternavn. Dvs. f.eks. Peter Hansen Bundgård er registreret under fornavnet "Peter Hansen" og efternavnet "Bundgård".

Hotel Dania

1.099,00 kr

Afskrift af fæsteprotokoller

I fæsteprotokollerne oplyses tidligere og nye ejeres navne samt oplysninger om disses fødested, tidligere opholdssted eller lignende. Desuden anføres også hvad fæstet omfattede. Fæsteprotokollerne findes i gods- og amtsarkiverne og dækker perioden 1719-1919. For at finde hvilken myndighed et givent fæstebrev skal søges under kan man ud fra stedsnavnet finde [skiftejurisdictionen for Fyn](#) eller [skiftejurisdictionen for Nørrejylland](#)

Databasen indeholder afskrifter af navneregistre til fæsteprotokoller og fæstebrev. Der vil i nogle tilfælde være direkte link til selve indførelsen i originalkilden såfremt den findes i afotograferet form her på siden. Der kan søges på alle databasens fæsteprotokoller og fæstebrev samlet for enten Fyn eller der kan søges i én enkelt.

Fæsteprotokoller

Fornavn:	<input type="text"/>
Efternavn:	<input type="text"/>
Stedsnavn/sogn:	<input type="text"/>
Fæsteprotokol for Fyn:	Vælg <input type="text"/>
<input type="button" value="Søg"/> <input type="button" value="Slet"/>	

Karins-historie.dk

Karin Jørgensen, tidligere Karins-historie.dk, har overdraget sine mange afskrifter af fynske og nørrejyske kikkbøger, skifteprotokoller, fæsteprotokoller mv. her til siden. De bliver løbende tilføjet de sagbare databaser, men de [nye afskrifter](#) kan ligeledes findes her.

Karin bidrager løbende med nye afskrifter til siden.

Gratis Slægtsforskning

Byg dit gratis stamtræ online. Modtag profilmatches med det samme.

[myheritage.dk](#)

Arkivthy - lokalhistorien

[Hurup-arkivet](#)
[Hanstholm](#)
[Frøstrup-arkivet](#)

> Kildevæld

- » [Thisted Byråd - 1768ff](#)
- » [Skildringer af Thy](#)
- » [Fæstebønder ved Kelbygaard og Vesløsgaard](#)
- » [Landet mod Nordvest](#)
- » [Erindringer - fortalte og skreve](#)
- » [Tingbøger](#)
- » [Slægtsbøger](#)
- » [Fæsteprotokoller](#)
- » [Skifteprotokoller](#)
- » [Optegnelser og oversigter](#)
- » [Lokalhistoriske bøger - digitaliseret](#)
- » [Skatte-, adresse- og](#)

Du er her: [Hjem](#) » [Fæsteprotokoller](#)

Fæsteprotokoller

Herregården Tandrup i Bedsted Sogn

- » [Tandrup Gods 1719-1855 Fæsteprotokol I](#)
- » [Tandrup Gods 1719-1855 Fæsteprotokol II](#)
- » [Tandrup Gods 1719-1855 Fæsteprotokol III](#)
- » [Register til Tandrup gods fæsteprotokol](#)

Original opbevares i Landsarkivet for Nørrejylland.

Herregaarden Tandrup ved Ove Sø er nu Thylands største Gaard og har saa langt, Historien gaar, været en af de betydeligste Gaarde i Thy. Fra gammel Tid har dens Beliggenhed været meget vigtig, midt i Thy, med sine Jorder grænsende op til Thylands Hovedvandløb mod Vest og mod Øst skærmet af Ove Sø, saaledes at den var naturligt dækket fra de tre Sider. Paa dens Jorder er der fundet Bopladser fra alle Tidsaldre. Navnet fortæller os, at Gaarden er opstaaet som en Torp ved Søen, der da var en lavvandet Fjord fra Havet.

Search Historical Records

Search for a deceased ancestor in historical records to uncover vital information from their life.

Deceased Ancestor's Name

First Names

Last Names

Search with a life event:

Birth | Marriage | Residence | Death | Any

Birthplace

Birth Year (Range)

Search with a relationship:

Spouse | Parents | Other Person

Restrict records by:

Location | Type | Batch Number | Film Number

Country

State or Province

Research By Location

Click an area of the world to start researching in a specific location.

Find a Collection

Researching within a specific collection? Find it here.

Collection Title

[Browse all published collections](#)

Records

Denmark-estate records